

Finansal piyasalarda risk iştahı karışık bir seyir izliyor

Haftanın son gününde küresel riskli varlıklar dalgalı bir seyir izledi. Cuma gününe negatif bir başlangıç yapan risk iştahı karışık gelen bilanço verileri ve ayrışan bir tablo çizen ekonomik aktivite verileriyle günün geri kalanında dalgalı bir görüntü çizdi. Gelişmiş ülkeler Nisan ayı satın alma yöneticileri endeksleri (PMI) açıklanırken, imalat ve hizmet sektörlerinde ayrışmanın bu ay da genel olarak devam ettiği gözlemlendi. ABD Finansal İstikrar Gözetim Konseyi (FSOC) toplantısında, finansal risklerin daha iyi tespit edilmesi ve bunlara cevap verilebilmesi için yeni kurallar önerilirken, ABD Hazine Bakanı Janet Yellen 2019'da yayınlanan mevcut kılavuzun yetersiz kaldığını belirtti. Bu gelişmeler ışığında ABD 10 yıllık tahvil faizi 3 baz puan artışla %3,57'ye yükselirken, altının ons fiyatı %1,1 geriledi. Almanya 10 yıllık tahvil faizi ise 4 baz puan yükselişle %2,48'e çıktı. MSCI gelişmekte olan ekonomiler hisse senedi endeksi %0,9 azalışla günü tamamlarken, MSCI dünya geneli hisse senedi endeksi yataya yakın kapandı. Dolar endeksinde kayda değer bir değişim gözlenmezken, gelişmekte olan ekonomilerin para birimleri ortalamada %0,1 değer kaybetti. Brent tipi ham petrolün varil fiyatı %0,7 yükselirken, Avrupa için referans doğal gaz fiyatında %1,2 düşüş yaşandı.

Cuma günü bayram tatili nedeniyle piyasalar kapalı iken, haber akışı da sakin seyretti. Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan enflasyon konusunu bu yıl sonuna kadar kontrol altına almış, önümüzdeki yıl tamamen çözmüş olacaklarını söylerken, iktidarda olduğu sürece faizlerin düşeceğini ifade etti.

Yeni haftaya küresel risk iştahı karışık bir başlangıç yaptı. Makroekonomik veri akışının sakin olduğu günde, piyasalar geçen haftadan kalan eğilimlerle karışık bir seyir izliyor. Hafta sonu basına verdiği demeçte Avrupa Merkez Bankası (ECB) Üyesi ve Belçika Merkez Bankası Başkanı Pierre Wunsch ücret artışlarında ve çekirdek enflasyonda düşüş başlayana kadar faiz artırımlarının devam edebileceğini söyledi. Japonya Merkez Bankası (BoJ) Başkanı Kazuo Ueda enflasyonda gerileme öngördüklerini belirterek, bir sonraki toplantı öncesinde BoJ politikalarında önemli bir değişiklik

Günlük Değişimler

Dolar/TL	19,37 ▼ -0,1%	BİST 100	5.012 ▼ -1,0%
TR 2Y	15,39 0 bp	TR 10Y	12,17 0 bp
DX	101,8 0,0%	MSCI Dünya	2.823 ▲ 0,0%
Altın (ons, \$)	1.983 ▼ -1,1%	ABD 10Y	3,57 ▲ 3 bp
Brent (varil, \$)	81,7 ▲ 0,7%	Karbon (ton, €)	89,7 ▼ -2,4%

Yurtiçi finansal veriler 20 Nisan 2023 kapanışlarıdır.

Döviz Kurlarında Günlük Hareket

Dolar/Türk Lirası	-0,1%
Dolar Endeksi	1,0%
Dolar/Güney Afrika Randı	0,4%
Euro/Dolar	0,2%
Dolar/Brezilya Reali	0,0%
Dolar/Japon Yeni	-0,1%
İngiliz Sterlini/Dolar	-0,1%
JP Morgan GOÜ Endeksi	-0,1%
Dolar/Meksika Pesosu	-0,1%
Dolar/Rus Rublesi	-0,4%

MSCI Endeksleri (Dolar bazlı, günlük değişim)

MSCI Türkiye	0,0%
MSCI Avrupa	0,3%
MSCI Kuzey Amerika	0,1%
MSCI Dünya	0,0%
MSCI GOÜ Avrupa	-0,4%
MSCI Latin Amerika	-0,6%
MSCI GOÜ	-0,9%
MSCI Asya Pasifik	-1,1%

Günün Önemli Veri ve Gelişmeleri

Ülke	Veri / Gelişme	Dönem	Piy. Beklentisi	Önceki
Türkiye	Kapasite Kullanım Oranı	Nisan		73,5%
Almanya	İfo İş İklimi Endeksi	Nisan	94,0	93,3

Makroekonomik Haber ve Veri Akışı

olmayacağına sinyallerini verdi. Bugün Almanya’da Nisan ayı iş iklimi endeksi (Ifo) takip edilecek. Yurtiçinde de imalat sanayi kapasite kullanım oranları ve reel kesim güven endeksi açıklanacak.

Gelişmiş ekonomilerde satın alma yöneticileri endeksi (PMI) Nisan ayı öncü hesaplamaları karışık bir tablo çizdi. ABD ve Japonya’da imalat sanayi PMI endeksleri toparlanırken, Almanya, İngiltere, Fransa ve Avustralya’da imalattaki zayıflamaya karşın hizmetlerde toparlanma sürdü. Mart ayında 49,2 olan ABD imalat sanayi PMI Nisan’da 50,4’e yükselirken, hizmet sektörü PMI 52,6’dan 53,7’ye çıktı. Japonya’da imalat sanayi PMI 49,2’den 49,5’e toparlanırken, hizmet sektörü PMI 55,0’dan 54,9’a hafif geriledi. Mart’ta 44,7 olan Almanya imalat sanayi PMI Nisan’da 44,0’a inerken, hizmet sektörü PMI 53,9’dan 56,3’e hızlandı. Benzer şekilde Fransa’da imalat sanayi PMI 47,3’ten 45,5’e gerilerken, hizmet sektörü PMI 52,7’den 53,8’e çıktı. Mart ayında 47,9 olan İngiltere imalat sanayi PMI Nisan’da 46,6’ya gerilerken, hizmet sektörü PMI 2 puan artışla 54,9’a yükseldi. Avustralya’da imalat sanayi PMI aylık bazda 1 puan düşüşle 48,1 olurken, hizmet sektörü PMI 4 puan artışla 52,6 ile büyüme bölgesine geçti.

Şirket ve Sektör Haberleri

Elektrik üretimi amaçlı kömürün ithalatında gümrük vergisi uygulanmayacak. Resmi Gazete’de yayımlanan Cumhurbaşkanlığı Kararı’na göre, 20 Nisan 2023 tarihinden önce gümrüklere sunularak özet beyan verilmiş olanlar da dahil; özet beyan verilen ve elektrik üretiminde kullanılacak kömürün ithalatına ilişkin gümrük beyannamesinin, 20 Nisan 2023 gününü takip eden günden itibaren en geç 30 gün içinde tescil edilmesi halinde, özet beyan kapsamı kömürlere ilişkin olarak ton başına 15 dolarlık ek mali yükümlülük hükümleri uygulanmayacak.

Nükleer tesislerde kullanılacak ekipmanın tedariki izne tabi olmayacak. Resmi Gazete’de yayımlanan “Nükleer Tesisler İçin Ekipman Tedarik Sürecine ve İmalatçıların Onaylanmasına İlişkin Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik”e göre, nükleer tesislerde kullanılacak ekipmanın tedariki, tedarik sürecinde alınması gereken izinler, imalat bildirimleri, imalat onayı, kurucunun tedarik sürecine ilişkin sorumlulukları, tedarik süreçlerinin denetimiyle ilgili bazı hükümler ve bunlarla ilgili yaptırımlar hakkındaki bütün hükümler yürürlükten kaldırıldı.

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı’nda dijital dönüşüm projeleri ile yeşil dönüşüm projeleri için iki yeni destekleme programı uygulanacak. Resmi Gazete’de yayımlanan Cumhurbaşkanlığı Kararı’na göre, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığına bağlı Milli Teknoloji Genel Müdürlüğü ve Stratejik Araştırmalar ve Verimlilik Genel Müdürlüğü sırasıyla Dijital Dönüşüm Destek Programı ve Yeşil Dönüşüm Destek Programı adları altında iki yeni destekleme programı uygulayacak. Dijital Dönüşüm Destek Programı, teknolojik ürün ve çözümlerin işletme süreçlerine entegre edilerek maliyet azaltımı, verimlilik ve kalite artışı, çalışan ve müşteri memnuniyeti gibi sonuçlar elde etmeyi amaçlayan yatırımları desteklerken, Yeşil Dönüşüm Destek Programı, döngüsel ekonomi yaklaşımıyla uyumlu, doğal kaynakları koruyan, iklim ve sürdürülebilirlik hedeflerine katkı sağlayan, kaynak verimli ve düşük karbonlu üretimi amaçlayan yatırımları destekleyecek.

Yenilenebilir Enerji Kaynak Alanları projelerinin serbest piyasada satış hakları üç ay uzatıldı. Resmi Gazete’de yayımlanan karar ile olağanüstü hal kapsamında, yarışması yapılan ve bu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla devam eden sözleşmeler kapsamında üretilen elektriğin serbest piyasada değerlendirilebilmesine ilişkin öngörülen süreler üç ay süreyle uzatıldı.

Şirket ve Sektör Haberleri

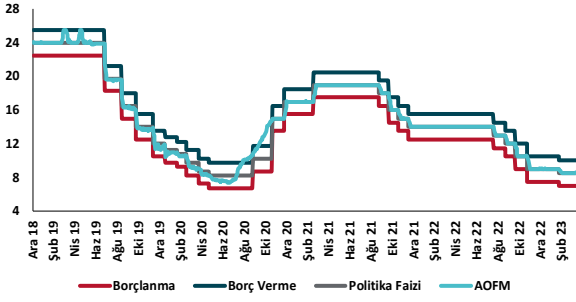
Uluslararası Enerji Ajansı (IEA) 1,5 derece hedefinin tutmasını sağlayacak güvenilir bir yol haritası için 4 öneri sundu. Ülkelerin Ulusal Katkı Beyan'larını tam ve zamanlı olarak uygulaması durumunda bile gezegenin sanayi öncesi döneme göre ortalama 1,7 derece ısınacağını tahmin eden IEA, bu artışı Paris Anlaşması hedefiyle uyumlu şekilde 1,5 dereceye çekmeyi sağlayabilecek dört öneriden oluşan bir yol haritası sundu. İlk öneride enerji sektöründe elektriğin karbonsuzlaşmasını, enerji verimliliğini artırmayı ve elektrifikasyonun önemini hatırlatan IEA, yenilenebilir enerji kapasitesinin 2030 itibarıyla 2022'nin 3 katına çıkması gerektiğini belirtti. Öneriler arasında ormansızlaşmayı azaltarak bu alanda 2030 yılına kadar net sıfıra ulaşmak ve karbon dioksit dışı seragazi emisyonlarını azaltmak da yer alıyor. Dördüncü öneride ise karbon yakalama ve depolama ile karbonu doğa temelli ortadan kaldırma yollarının önemine işaret edilirken, bu yollarla karbonsuzlaşması daha zor olan faaliyetlerden kalan salımların da nötrlenebileceği hatırlatılıyor. IEA, hali hazırda bu faaliyetlerin 2030 yılı itibarıyla 0,3 gigaton seragazi yakalayacağı/yutacağı öngörülerini yapıldığını ancak 1,5 derece hedefine güvenilir şekilde ulaşabilmek için bu rakamın 1,2 gigaton olarak gerçekleşmesi gerektiğinin altını çiziyor.

Yeşil dönüşümün hızlanması için karbon yakalama teknolojileri yerine yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımı öneriliyor. Sürdürülebilir Ekonomi ve Finans Araştırmaları Derneği (SEFiA) tarafından yayımlanan "Karbon Yakalama Teknolojileri Gerçekten İklim Dostu Mu?" raporuna göre, karbon yakalama, kullanma ve depolama teknolojileri (CCUS) ile karbon yakalama ve depolama teknolojileri (CCS) yakalanan karbondioksitin kullanımını değerlendirmek üzere bir ekonomik fırsat olarak görülürken, karbon yoğun kaynaklardan çıkışı geciktirebiliyor. Bu teknolojiler bununla birlikte iklim krizi karşısında karbondioksit salımını azaltması nedeniyle çevre dostu bir çözüm olarak sunuluyor. Farklı araştırma sonuçlarına da yer veren çalışma, CCUS ve CCS teknolojilerinin yeşil dönüşümü geciktirdiğine, bunun yerine daha temiz ve ucuz yenilenebilir enerji kaynaklarına yönelime işaret ediyor.

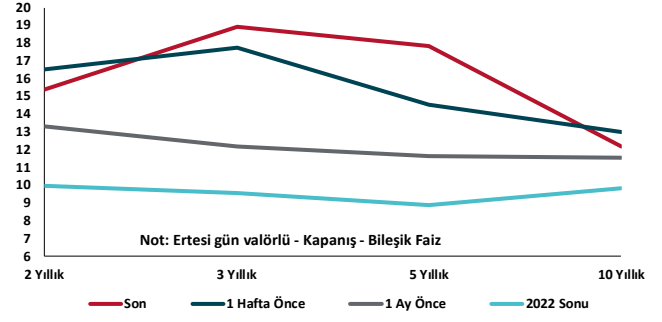
Kalkınma Gündemi

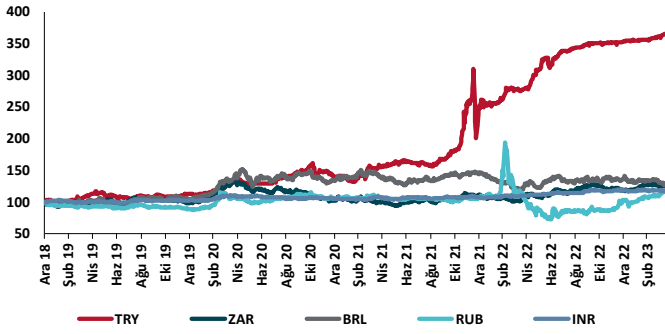
TCMB Faiz Koridoru

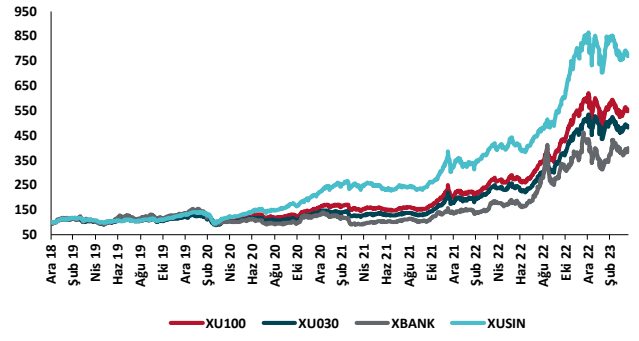
Hazine Tahvillerinde Getiri Eğrisi (%)

USD/GOÜ Para Birimleri (31/12/2018=100)

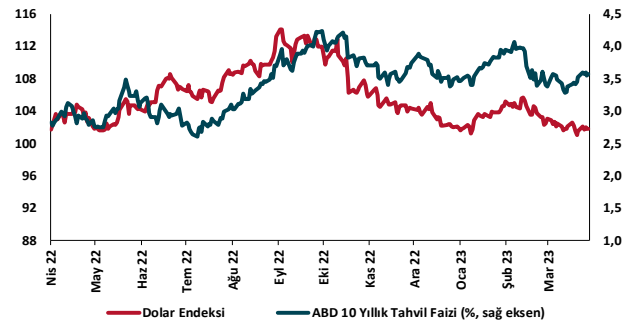
Ulusal Hisse Endeksleri (31/12/2018=100)

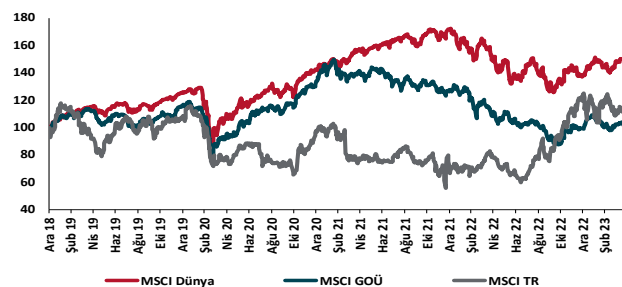
Türkiye'nin 5 Yıl Vadeli CDS Spreadi (baz puan)

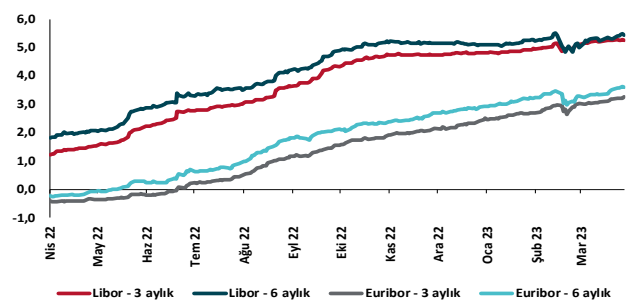
Dolar Endeksi ve 10 yıllık ABD Hazine Tahvil Faizi

MSCI Hisse Endeksleri (31/12/2018=100)

Küresel Gösterge Faizler (%)

Danışmanlık Hizmetleri

Ekonomik Araştırmalar

ekonomikarastirmalar@tskb.com.tr

Meclisi Mebusan Cad. No 81

Fındıklı İstanbul 34427, Türkiye

tel: (90) 212 334 50 50 faks: (90) 212 334 52 34

2023 Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. her hakkı mahfuzdur.

Bu doküman Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş.'nin yatırım bankacılığı faaliyetleri kapsamında, kişisel kullanıma yönelik olarak ve bilgi için hazırlanmıştır. Bu dokümana dayalı herhangi bir işlem yapılması tarafımızdan öngörülen bir husus değildir. Belirtilen görüşler sadece bizim güncel görüşlerimizdir. Bu raporda yer alan bilgileri makul bir esasa dayalı olarak güncelleştirirken, bu konuda mevzuat, uygunluk veya diğer başka nedenlerle amaca uygunluk tam olarak sağlanamamış olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları veya çalışanları, burada belirtilen senetleri ihraç edenlere ait menkul kıymetlerle ilgili olarak bir pozisyon almış olabilir veya alabilir; menkul kıymetler üzerinde opsiyonları olabilir veya ilgili diğer bir yatırıma girebilir; bu menkul kıymetleri ihraç eden firmalara danışmanlık yapmış, hisselerinin halka arzına aracılık veya yüklenim taahhüdünde bulunmuş olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları bu raporda belirtilen herhangi bir şirket için yatırım bankacılığı da dahil olmak üzere önemli tavsiyeler veya yatırım hizmetleri sağlıyor veya sağlamış olabilir.

Bu raporun ilgili olduğu yatırım fiyatı veya değeri, direkt veya indirekt olarak, yatırımcıların menfaatlerine ters düşebilir. Döviz kurlarındaki herhangi bir değişimin yatırımın değeri veya fiyatı veya bu yatırımdan sağlanan gelir üzerinde olumsuz bir etkisi olabilir. Geçmişteki performans her zaman gelecekteki performansın kılavuzu olacak demek değildir. Yatırım geliri dalgalanma gösterebilir.

Bu rapor kamuya açık bilgilere dayalıdır. Doğru veya tamam olmayan hiçbir beyan yapılmamıştır. Bu rapor söz konusu menkul kıymetlerin alınması veya satılması için bir teklif, yorum ya da yatırım tavsiyesi değildir veya bu menkul kıymetlerin alınıp satılmasına yönelik bir teklif için de bir istek veya zorlama değildir. Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve kendisiyle bağlantılı olan diğerleri bahsedilen şirketlerin menkul kıymetleriyle ilgili pozisyon alabilirler veya bu menkul kıymetlerle ilgili işlem yapabilirler, ayrıca bu şirketler için yatırım bankacılığı hizmetleri de verebilirler.

Herhangi bir yatırım kararı yatırımcının tamamıyla kendi kişisel seçimine dayanmalıdır. Bu rapordaki bilgiler herhangi bir yatırım tavsiyesi olmayıp, raporda yer alan firmalara yatırım yapılmasından ötürü Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. hiç bir sorumluluk kabul etmez.

Burada yer alan yatırım bilgi, yorum ve tavsiyeleri yatırım danışmanlığı kapsamında değildir. Yatırım danışmanlığı hizmeti, yetkili kuruluşlar tarafından kişilerin risk ve getiri tercihleri dikkate alınarak kişiye özel sunulmaktadır. Burada yer alan yorum ve tavsiyeler ise genel niteliktedir. Bu tavsiyeler mali durumunuz ile risk ve getiri tercihlerinize uygun olmayabilir. Bu nedenle, sadece burada yer alan bilgilere dayanılarak yatırım kararı verilmesi beklentilerinize uygun sonuçlar doğurmayabilir.